

933**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 23 kwietnia 2004 r.

w sprawie dozwolonych substancji dodatkowych i substancji pomagających w przetwarzaniu²⁾

Na podstawie art. 9 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia (Dz. U. Nr 63, poz. 634, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa dozwolone substancje dodatkowe i substancje pomagające w przetwarzaniu, używane do produkcji środków spożywczych, oraz wa-

runki ich stosowania, a także zakres informacji podawanych na opakowaniach nieprzeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta.

§ 2. 1. Dozwolone substancje dodatkowe, ich funkcje technologiczne oraz substancje pomagające w przetwarzaniu określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 93, poz. 833 oraz z 2003 r. Nr 199, poz. 1941).

²⁾ Rozporządzenie wdraża postanowienia:

a) Dyrektywy Rady 88/344/EWG z dnia 13 czerwca 1988 r. o ujednoczeniu przepisów Państw Członkowskich w zakresie rozpuszczalników ekstrakcyjnych używanych w produkcji środków spożywczych i składników żywności (Dz. Urz. WE L 157 z 24.06.1988),

2. Warunki stosowania dozwolonych substancji dodatkowych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Dozwolone substancje dodatkowe stosowane do żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia, oraz warunki ich stosowania określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

4. Zakres informacji podawanych na nieprzeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta opakowaniach:

- 1) dozwolonych substancji dodatkowych określa § 37 pkt 4—7 i § 39 załącznika nr 2 do rozporządzenia;
- 2) substancji pomagających w przetwarzaniu określa § 8 i 9 załącznika nr 4 do rozporządzenia.

§ 3. Dozwolonymi substancjami dodatkowymi nie są następujące składniki żywności:

- 1) substancje przeznaczone do wód do picia, mineralizowanych i innych wód;
- 2) pektyna płynna, czyli produkty zawierające pektynę i pochodzące z wysuszonego miększu jabłek, wysuszonych wytfoków z jabłek lub skórek owoców cytrusowych albo ich mieszaniny, otrzymane

przez działanie rozcieńczonym kwasem, po którym następuje częściowa neutralizacja solami sodową i potasową;

- 3) baza gumy do żucia;
- 4) białe lub żółte dekstryny, prażona lub dekstrynizowana skrobia, skrobia modyfikowana działaniem kwasów lub zasad, skrobia bielona, fizycznie modyfikowana skrobia i skrobia traktowana enzymami amylolitycznymi;
- 5) chlorek amonu;
- 6) plazma krwi, żelatyna spożywcza, hydrolizaty białkowe i ich sole, białka mleka i gluten;
- 7) niespełniające funkcji substancji dodatkowych aminokwasy i ich sole, z wyjątkiem kwasu glutaminowego, glicyny, cysteiny i cystyny oraz ich soli;
- 8) kazeina i kazeiniany;
- 9) inulina.

§ 4. Dozwolone substancje dodatkowe stosuje się zgodnie z ich funkcjami technologicznymi, w dawkach i na warunkach określonych w załącznikach nr 1—3 do rozporządzenia.

§ 5. Dawki określone w rozdziałach 1 i 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia oraz w załączniku nr 3 do roz-

- b) Dyrektywy Rady 88/388/EWG z dnia 22 czerwca 1988 r. w sprawie ujednoczenia przepisów Państw Członkowskich w zakresie aromatów stosowanych do środków spożywczych i surowców do produkcji aromatów (Dz. Urz. WE L 184 z 15.07.1988),
- c) Dyrektywy Rady 89/107/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. o ujednoczeniu przepisów prawa Państw Członkowskich w zakresie substancji dodatkowych do żywności, dopuszczonych do stosowania w środkach spożywczych przeznaczonych do spożycia dla ludzi (Dz. Urz. WE L 40 z 11.02.1989),
- d) Dyrektywy Komisji 91/71/EWG z dnia 16 stycznia 1991 r. uzupełniającej dyrektywę 88/388/EWG w sprawie ujednoczenia przepisów Państw Członkowskich w zakresie aromatów stosowanych do środków spożywczych i surowców do ich produkcji (Dz. Urz. WE L 42 z 15.02.1991),
- e) Dyrektywy Rady 92/115/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r. zmieniającej po raz pierwszy dyrektywę Rady 88/344/EWG o ujednoczeniu przepisów prawa Państw Członkowskich w zakresie rozpuszczalników ekstrakcyjnych używanych w produkcji środków spożywczych i składników żywności (Dz. Urz. WE L 409 z 31.12.1992),
- f) Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 94/34/WE z dnia 30 czerwca 1994 r. zmieniającej dyrektywę 89/107/EWG o ujednoczeniu przepisów prawa Państw Członkowskich w zakresie substancji dodatkowych do żywności, dopuszczonych do stosowania w środkach spożywczych przeznaczonych do spożycia dla ludzi (Dz. Urz. WE L 237 z 10.09.1994),
- g) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/35/WE z dnia 30 czerwca 1994 r. o substancjach słodzących przeznaczonych do stosowania w środkach spożywczych (Dz. Urz. WE L 237 z 10.09.1994),
- h) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/36/WE z dnia 30 czerwca 1994 r. o barwnikach przeznaczonych do stosowania w środkach spożywczych (Dz. Urz. WE L 237 z 10.09.1994),
- i) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/52/WE z dnia 7 grudnia 1994 r. zmieniającej po raz drugi dyrektywę Rady 88/344/EWG o ujednoczeniu przepisów Państw Członkowskich w zakresie rozpuszczalników ekstrakcyjnych używanych w produkcji środków spożywczych i składników żywności (Dz. Urz. WE L 331 z 21.12.1994),
- j) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 95/2/WE z dnia 20 lutego 1995 r. o substancjach dodatkowych innych niż barwniki i substancje słodzące (Dz. Urz. WE L 61 z 18.03.1995),
- k) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 96/83/WE z dnia 19 grudnia 1996 r. zmieniającej dyrektywę 94/35/WE o substancjach słodzących przeznaczonych do stosowania w środkach spożywczych (Dz. Urz. WE L 48 z 19.02.1997),
- l) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 96/85/WE z dnia 19 grudnia 1996 r. zmieniającej dyrektywę 95/2/WE o substancjach dodatkowych innych niż barwniki i substancje słodzące (Dz. Urz. WE L 86 z 28.03.1997),
- m) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 97/60/WE z dnia 27 października 1997 r. zmieniającej po raz trzeci dyrektywę Rady 88/344/EWG o ujednoczeniu przepisów Państw Członkowskich w zakresie rozpuszczalników ekstrakcyjnych używanych w produkcji środków spożywczych i składników żywności (Dz. Urz. WE L 331 z 03.12.1997),
- n) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/72/WE z dnia 15 października 1998 r. zmieniającej dyrektywę 95/2/WE o substancjach dodatkowych innych niż barwniki i substancje słodzące (Dz. Urz. WE L 295 z 04.11.1998),
- o) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/5/WE z dnia 12 lutego 2001 r. zmieniającej dyrektywę 95/2/WE o substancjach dodatkowych innych niż barwniki i substancje słodzące (Dz. Urz. WE L 52 z 22.02.2001),
- p) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/52/WE z dnia 18 czerwca 2003 r. zmieniającej dyrektywę 95/2/WE w zakresie warunków stosowania substancji dodatkowej E 425 konjac (Dz. Urz. WE L 178 z 17.07.2003),
- q) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/114/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. zmieniającej dyrektywę 95/2/WE o substancjach dodatkowych innych niż barwniki i substancje słodzące (Dz. Urz. WE L 24 z 29.01.2004),
- r) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/115/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. zmieniającej dyrektywę 94/35/WE o substancjach słodzących przeznaczonych do stosowania w środkach spożywczych (Dz. Urz. WE L 24 z 29.01.2004).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszym rozporządzeniu, z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej — wydanie specjalne.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1408, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1362, z 2003 r. Nr 52, poz. 450, Nr 122, poz. 1144, Nr 130, poz. 1187, Nr 199, poz. 1938 i Nr 208, poz. 2020 oraz z 2004 r. Nr 33, poz. 288.

porządzenia stanowią maksymalne dopuszczalne ilości dozwolonych substancji dodatkowych w gotowych do spożycia środkach spożywczych przygotowanych według instrukcji producenta, natomiast dawki określone w rozdziale 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia stanowią maksymalne dopuszczalne ilości dozwolonych substancji dodatkowych w środkach spożywczych wprowadzanych do obrotu, chyba że przepisy załącznika stanowią inaczej.

§ 6. Substancje pomagające w przetwarzaniu stosuje się zgodnie z ich funkcjami technologicznymi, na warunkach określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Dozwolone substancje dodatkowe, dla których nie ustalono dopuszczalnych dawek, co wyrażono znakiem „—” lub określeniem quantum satis, stosuje się w dawce najniższej, niezbędnej do osiągnięcia zamierzonego efektu technologicznego, zgodnie z dobrą praktyką produkcyjną.

2. Dozwolone substancje dodatkowe nie mogą być stosowane w celu wprowadzania konsumenta w błąd co do jakości produktu.

§ 8. W produkcji jednego środka spożywczego dopuszczalne jest stosowanie mieszaniny dozwolonych substancji dodatkowych, z zastrzeżeniem § 3 i 4.

§ 9. 1. Dozwolonych substancji dodatkowych, z wyjątkami określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia, nie stosuje się do:

- 1) żywności nieprzetworzonej, czyli środków spożywczych, które nie podlegały żadnemu traktowaniu powodującemu zmianę ich oryginalnego stanu; mogą być one jednak poddane podziałowi, rozdzieleniu, rozcięciu, wyjęciu kości, siekaniu, obdarciu, obraniu, oczyszczeniu, mieleniu, krojeniu, myciu, trybowaniu, oziębieniu, mrożeniu, głębokiemu mrożeniu, zmiżdżeniu albo wyłuskaniu, pakowaniu lub pozostać nieopakowane;
- 2) miodu pszczelego;
- 3) niezemulgowanych olejów i tłuszczów pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego;
- 4) masła;

- 5) mleka pełnego, półtłustego i odtłuszczonego, pasteryzowanego i sterylizowanego, włączając sterylizację UHT, oraz pasteryzowanej śmietany i śmietanki;
- 6) niearomatyzowanych i bez dodatków smakowych, fermentowanych przetworów mlecznych zawierających żywe kultury bakterii;
- 7) naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródlanych i wód stołowych;
- 8) kawy, z wyjątkiem aromatyzowanej kawy instant, i ekstraktów kawy;
- 9) herbaty w liściach niearomatyzowanej;
- 10) cukru (cukru białego), cukru ekstra białego (cukru rafinowanego), cukru przemysłowego, płynnego cukru (roztworu cukru), płynnego cukru inwertowanego (roztworu cukru inwertowanego), syropu cukru inwertowanego, syropu glukozowego, syropu glukozowego w proszku, jednowodnej glukozy (jednowodnej dekstrozy), bezwodnej glukozy (bezwodnej dekstrozy);
- 11) suchych makaronów, z wyjątkiem makaronów bezglutenowych lub makaronów przeznaczonych do diet niskobiałkowych;
- 12) maślanek naturalnej niearomatyzowanej lub bez dodatków smakowych, z wyjątkiem maślanek sterylizowanej.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy aromatów i substancji aromatycznych.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem użycia przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.⁴⁾

Minister Zdrowia: *L. Sikorski*

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 marca 2003 r. w sprawie dozwolonych substancji dodatkowych, substancji pomagających w przetwarzaniu i warunków ich stosowania (Dz. U. Nr 87, poz. 805), które utraciło moc z dniem 1 maja 2004 r. na podstawie art. 11 ustawy z dnia 30 października 2003 r. o zmianie ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 208, poz. 2020).

(Załączniki do rozporządzenia stanowią oddzielny załącznik do niniejszego numeru)